

Panteia

Research to Progress

Research voor Beleid | EIM | NEA | IOO | Stratus | IPM

Impact Corona op kermisbranche

Onderzoek in opdracht van BOVAK en NKB

Zoetermeer, 3 mei 2020

De verantwoordelijkheid voor de inhoud berust bij Panteia. Het gebruik van cijfers en/of teksten als toelichting of ondersteuning in artikelen, scripties en boeken is toegestaan mits de bron duidelijk wordt vermeld. Vermenigvuldigen en/of openbaarmaking in welke vorm ook, alsmede opslag in een retrieval system, is uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming van Panteia. Panteia aanvaardt geen aansprakelijkheid voor drukfouten en/of andere onvolkomenheden.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Achtergrond en doel	5
1.2	Verantwoording	5
1.3	Leeswijzer	5
2	Kernconclusies	7
3	Resultaten	9
3.1	Effect op omzet	9
3.2	Overheidshulp en eigen maatregelen	11
3.3	Zorgen voor de nabije toekomst	13
3.4	De rol van brancheorganisaties	14
3.5	Belang van overheidssteun	15
3.6	Mate van seizoen gebondenheid kermisbranche	16
3.7	Achtergrondgegevens	16

1 Inleiding

1.1 Achtergrond en doel

Kermisbedrijfshouders worden hard getroffen door de Coronacrisis. Kermissen in welke vorm dan ook zijn op dit moment niet toegestaan in Nederland. Kermisbedrijfshouders hebben daarmee geen inkomen. De situatie voor de komende maanden is zeer onzeker. De impact voor de branche is extra groot omdat de kermisbranche seizoensgebonden is en daarbij juist de komende maanden belangrijk zijn. Kermisbonden BOVAK (De Nationale bond voor Kermisbedrijfshouders) en N.K.B. (De Nederlandse Kermisbond) willen graag gedegen inzicht verkrijgen in wat de crisis betekend voor haar leden.

1.2 Verantwoording

BOVAK en N.K.B. hebben Panteia opdracht gegeven om een online onderzoek uit te voeren onder haar leden. Hiertoe is het ledenbestand (namen en e-mailadressen) te beschikking gesteld. Het onderzoek is uitgevoerd via e-mailuitnodiging in de periode van 19 t/m 30 april. De online vragenlijst is ingevuld door 486 leden. De response komt daarmee op 72%.

1.3 Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk zijn puntsgewijs de belangrijkste conclusies van dit onderzoek weergegeven. Het daaropvolgende hoofdstuk bevat alle resultaten. Een complete weergave van de open antwoorden die door onderzoeksdeelnemers zijn gegeven, is als bijlage toegevoegd aan deze rapportage. Dit betreft een ongeredigeerde, letterlijke weergave.

2 Kernconclusies

Geen kermis betekent geen omzet voor kermisondernemers

Nagenoeg alle ondernemers (99,6%) bevestigen dat de kermisbranche seizoensgebonden is. Voor 70% van hen start het seizoen in maart. Voor deze circa 70% van de ondernemers geldt dat ze in maart 2020 helemaal geen inkomsten hebben kunnen genereren. April is normaal gesproken voor vrijwel alle ondernemers een 'actieve' maand. De verwachtingen voor april 2020 zijn zeer somber. Ongeveer 80% van de ondernemers verwacht 0 euro omzet te draaien, het merendeel van de anderen blijft fors onder de omzet van april 2019.

Ondernemers vinden de weg naar overheidssteun en nemen ook op grote schaal maatregelen om kosten te besparen

De overheid heeft regelingen geïntroduceerd om ondernemers te ondersteunen. Dit onderzoek laat zien dat ondernemers redelijk goed toegang weten te verkrijgen tot deze regelingen. Men maakt het meeste gebruik van de Tegemoetkoming Ondernemingen Getroffen Sectoren (ca. 75%). Iets meer dan de helft maakt gebruik van de verruiming van de Bbz-regelingen. Van andere regelingen wordt ook gebruik gemaakt zij het in mindere mate. Ondernemers in de kermisbranche nemen ook op grote schaal zelf maatregelen om kosten te besparen. De meeste noemen het besparen op het gebied van verzekeringen en belastingen. Er wordt voornamelijk relatief weinig bezuinigd op vast en flexibel personeel.

Ondernemers maken zicht grote zorgen over de nabije toekomst

Ondernemers zijn bang dat kermissen en evenementen die later dit jaar gepland staan, nu al worden afgezegd. Voor een deel gebeurt dit nu ook al. De schade zal zich daarmee niet beperken tot de maanden maart, april en mei. De kermisbranche is seizoensgebonden en daardoor vrezen ondernemers dat ze niet in staat zullen zijn om reserves op te bouwen voor de wintermaanden. 60% van de kermisondernemers verwacht op korte termijn ernstige liquiditeitsproblemen.

Kermisondernemers zeggen eensgezind: overheidssteun is nodig en nuttig.

Er zijn nagenoeg geen ondernemers (2,4%) die denken dat de sector kan overleven zonder overheidssteun. Ondernemers zijn eveneens zeer eensgezind als het gaat om de waarde van de sector voor de samenleving, de cultuur en de economie.

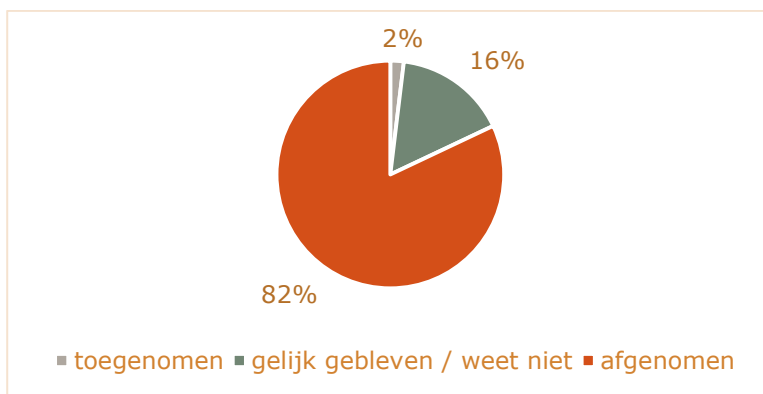

3 Resultaten

3.1 Effect op omzet

De deelnemende ondernemers is eerst gevraagd naar de gerealiseerde omzet in maart 2020. Men is gevraagd deze te vergelijken met dezelfde maand een jaar geleden. Meer dan 80% geeft aan dat de omzet in maart dit jaar lager is uitgevallen.

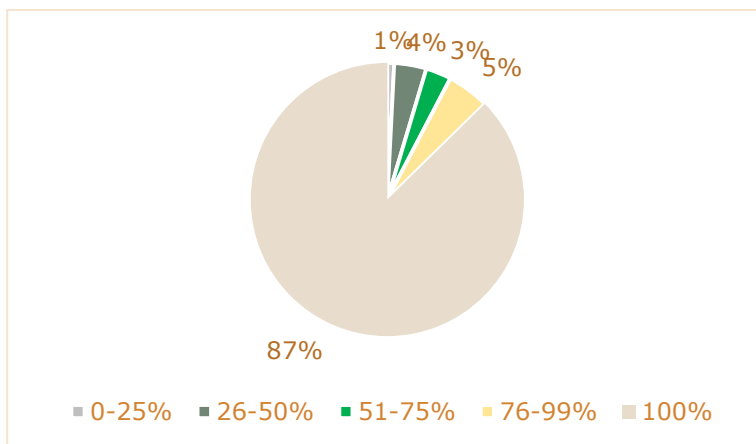
figuur 1 Omzet maart 2020 t.o.v. maart 2019

Basis: alle respondenten (n=486)

Aan de ondernemers die een lagere omzet rapporteren, is gevraagd hoeveel procent lager de omzet was. figuur 2 laat zien dat deze is verreweg de meeste gevallen 100% lager is uitgekomen, het geen betekent dat er in die gevallen 0 euro omzet is gerealiseerd in de maand maart 2020.

figuur 2 Percentuele afname omzetverwachting maart 2020 t.o.v. maart 2019

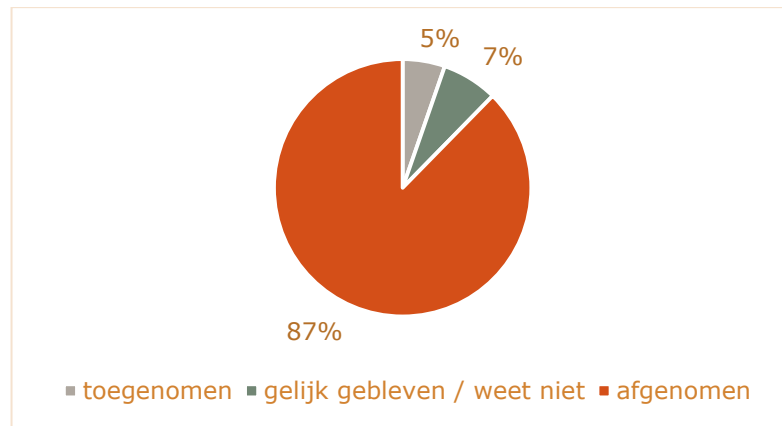

Basis: alle respondenten met een lagere omzet in maart 2020

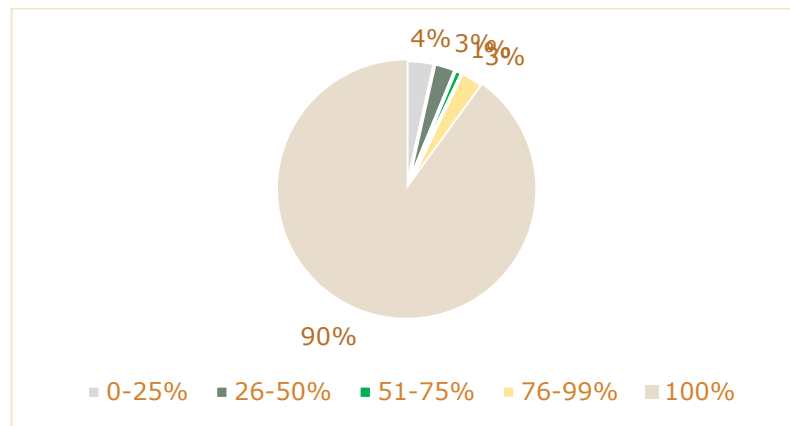
Over de omzet in april 2020 zijn kernondernemers nog wat pessimistischer. figuur 3 laat zien dat 87% een lagere omzet verwacht dan in april 2019. Als aan deze 87% wordt gevraagd hoeveel procent lager men denkt dat de omzet zal uitkomen, antwoord 90% dat dat dit 100% lager zal zijn (zie figuur 4).

figuur 3 Verwachte omzet april 2020 t.o.v. april 2019

Basis: alle respondenten (486)

figuur 4 Percentuele afname omzetverwachting april 2020 t.o.v. april 2019

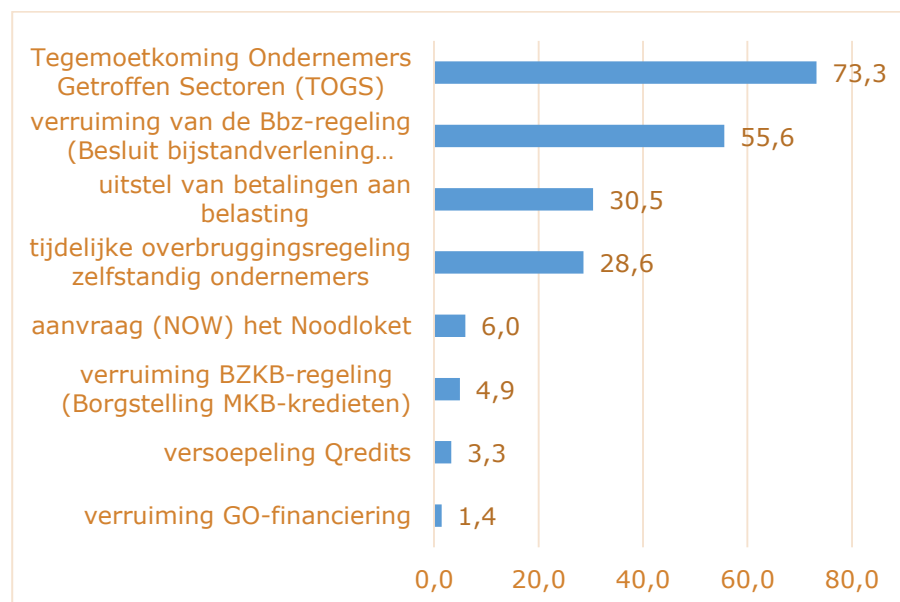
Basis: iedereen die een omzetsdaling verwacht in april 2020

3.2 Overheidshulp en eigen maatregelen

De overheid heeft de afgelopen weken een aantal regelingen in het leven geroepen om ondernemers te ondersteunen. Er is ook een aantal bestaande regelingen verruimd. Onderzoeksdeelnemers is gevraagd van welke van deze regelingen men gebruik maakt of verwacht gebruik te zullen gaan maken. De resultaten van deze inventarisatie zijn weergegeven in figuur 5. Bijna drie kwart van de ondernemers maakt gebruik of verwacht gebruik te zullen gaan maken van de Tegemoetkoming Ondernemingen Getroffen Sectoren (TOGS). Iets meer dan de helft maakt gebruik van de verruiming van de Bbz-regelingen en ongeveer 30% verwacht gebruikt te zullen gaan maken van de mogelijkheid om later pas belasting af te dragen. Iets minder dan 30% overweegt of gebruikt de Tozo (Tijdelijke Overbruggings-regeling Zelfstandige ondernemers).

figuur 5 Maakt uw bedrijf op dit moment of verwacht uw bedrijf gebruik te gaan maken van een of meerdere van onderstaande ondersteunende maatregelen vanuit de overheid?

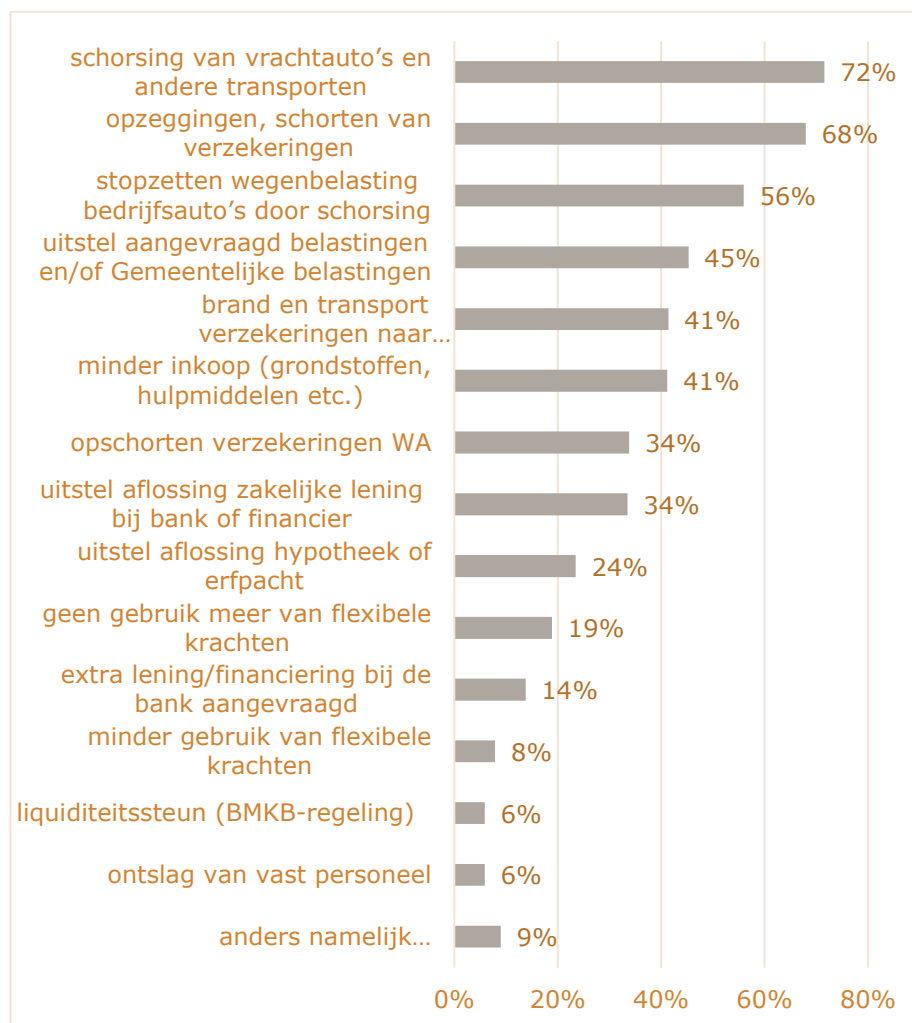

Basis: alle respondenten (n=486)

Ondernemers is ook gevraagd of ze naast het gebruik van overheidshulp zelf ook al maatregelen hebben genomen om kosten te besparen. 80% heeft al maatregelen genomen of verwacht dat snel te zullen doen. 20% heeft geen plannen of ziet geen mogelijkheden om kosten te besparen. figuur 6 geeft een overzicht van de maatregelen die men neemt of verwacht te zullen gaan nemen.

figuur 6 Welk maatregelen heeft uw bedrijf genomen (of verwacht u te zullen gaan nemen) om kosten te besparen?

Basis: iedereen die zelf maatregelen neemt of denk te zullen gaan nemen

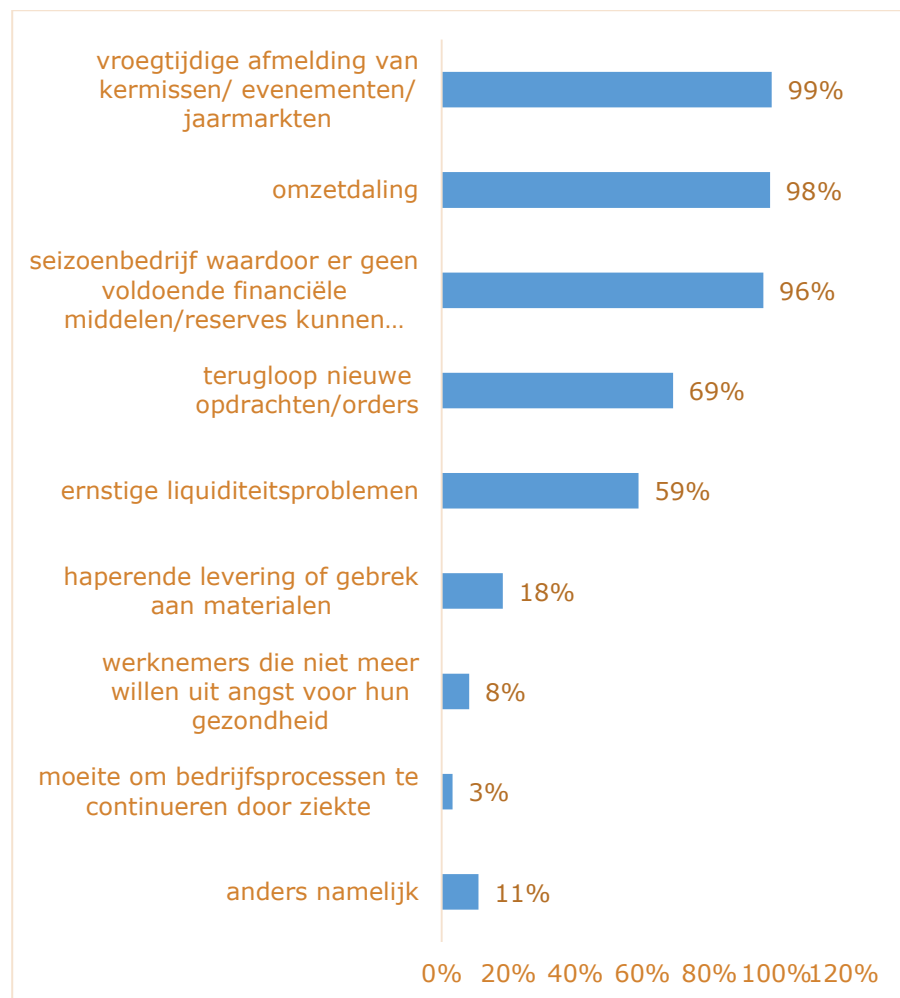
Ondernemers in de kermisbranche nemen op grote schaal maatregelen. De meeste noemen het besparen van kosten op het gebied van verzekeringen en belastingen. Er wordt vooralsnog relatief weinig bezuinigd op vast en flexibel personeel.

3.3 Zorgen voor de nabije toekomst

Ondernemers is ook gevraagd naar hun zorgen voor de nabije toekomst. figuur 7 geeft hiervan een impressie. Ondernemers vrezen vooral (en zien dat nu ook gebeuren) dat kermissen en evenementen die later dit jaar gepland staan, nu al worden afgezegd. De schade zal zich daarmee niet beperken tot de maanden maart, april en mei. De kermisbranche is seizoensgebonden en daardoor vrezen ondernemers dat ze niet in staat zullen zijn de gebruikelijke winterreserves op te bouwen. Al met al vreest 60% op korte termijn ernstige liquiditeitsproblemen.

figuur 7 Wilt u voor onderstaande maatregelen of problemen aangeven of u verwacht dat uw bedrijf daar momenteel of op korte termijn mee wordt geconfronteerd?

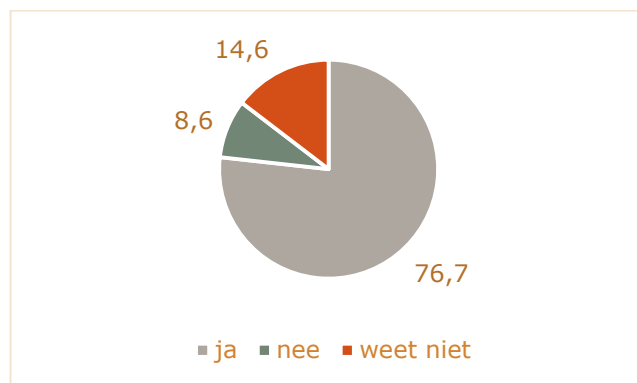
Basis: alle respondenten (n=486)

3.4 De rol van brancheorganisaties

De Onderzoeksdeelnemers is ook gevraagd of men tevreden is over de informatievoorziening en advisering vanuit brancheorganisaties. Ruim drie kwart is hierover tevreden (zie figuur 8). Suggesties die ondernemers doen ter verbetering van de informatievoorziening zijn te lezen in de bijgeleverde bloemlezing (vraag 12).

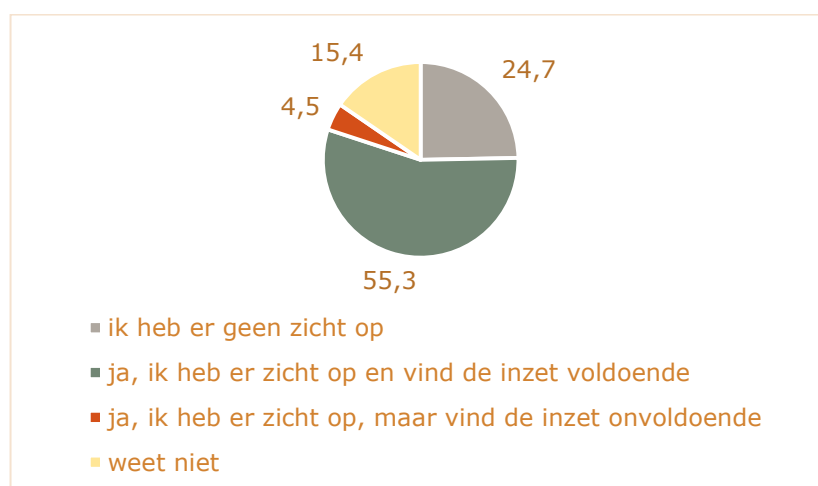
figuur 8 Bent u tevreden met de informatievoorziening en advisering vanuit uw brancheorganisatie over de coronacrisis?

Bron: Basis: alle respondenten

Er is tevens gevraagd hoe men te spreken is over de lobbyactiviteiten. Voor zover ondernemers hier goed kijk op hebben, is men over het algemeen tevreden.

figuur 9 Hebt u zicht op de lobbyinzet van uw brancheorganisatie, richting Rijksoverheid en/of stakeholders, in dit dossier en bent u er tevreden over?

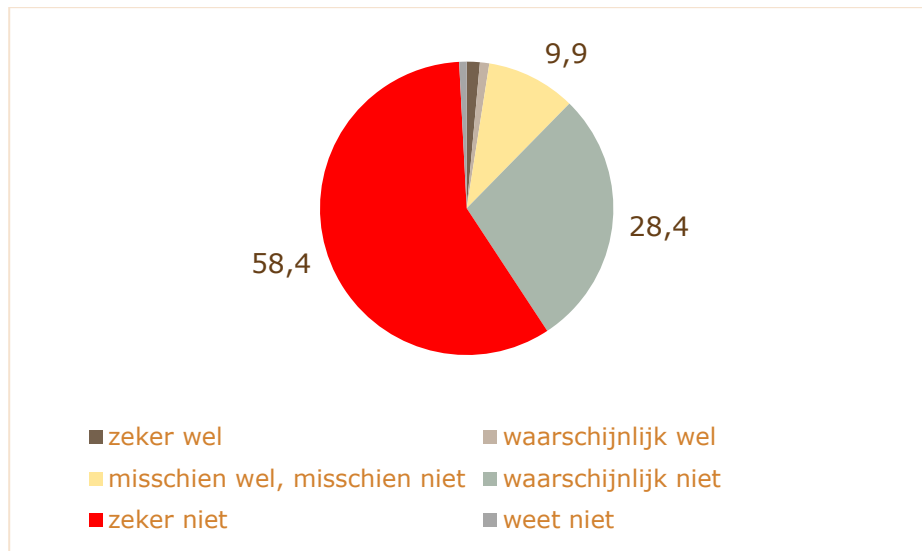
Bron: Basis: alle respondenten (n=486)

3.5 Belang van overheidssteun

De deelnemende ondernemers is ook gevraagd of men verwacht dat de sector kan overleven zonder overheidssteun. Bijna 60% beantwoordt deze vraag stellig met "nee", 30% zegt "waarschijnlijk niet" en nog eens ca. 10% twijfelt. Er zijn nagenoeg geen ondernemers (2,4%) die denken dat de sector kan overleven zonder overheidssteun (zie figuur 10).

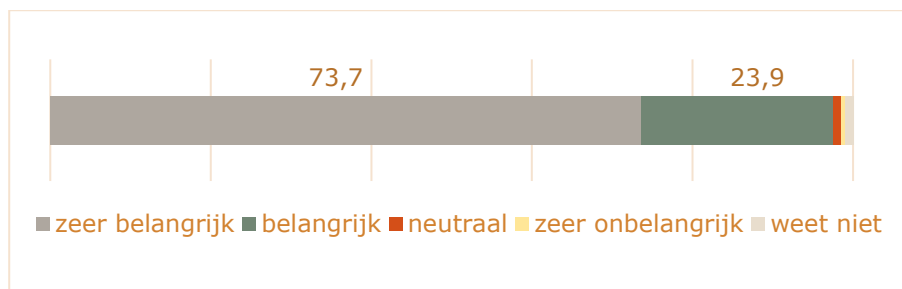
figuur 10 Denkt u dat uw beroepstak een overlevingskans heeft zonder overheidssteun?

Basis: alle respondenten (n=486)

Ondernemers zijn eveneens zeer eensgezind als het gaat om de waarde van de sector voor de samenleving, de cultuur en de economie (zie figuur 11).

figuur 11 Bent u van mening dat uw bedrijf een belangrijke waarde voor de cultuur en samenleving van de economie is

Bron: Basis: alle respondenten (n=486)

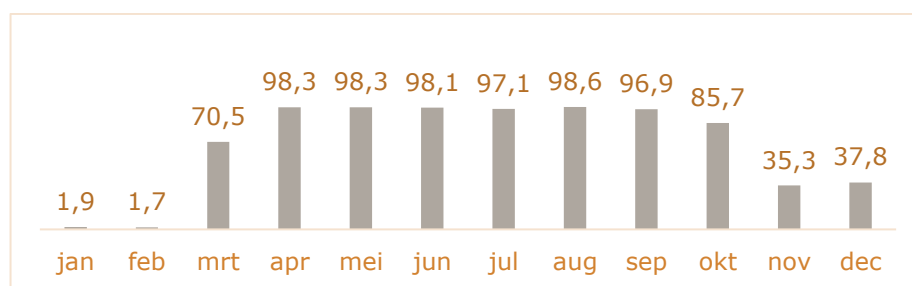

3.6 Mate van seizoen gebondenheid kermisbranche

Slechts 2 van de 486 ondernemers is van mening dat hun onderneming NIET seizoensgebonden is. De andere 484 (99,6%) is van mening dat ze WEL een seizoensgebonden onderneming voeren.

Ondernemers is vervolgens gevraagd in welke maanden wel en geen omzet wordt gerealiseerd. De uitkomsten daarvan zijn weergegeven in onderstaand diagram. Hierin is te zien dat voor ruim 70% van de ondernemers het seizoen start in de maand maart. In de maanden januari en februari zijn er niet of nauwelijks inkomsten. In de maanden november en december rapport slechts zo'n 35% van de ondernemers omzet.

figuur 12 In welke maanden genereert u dan uw omzet?

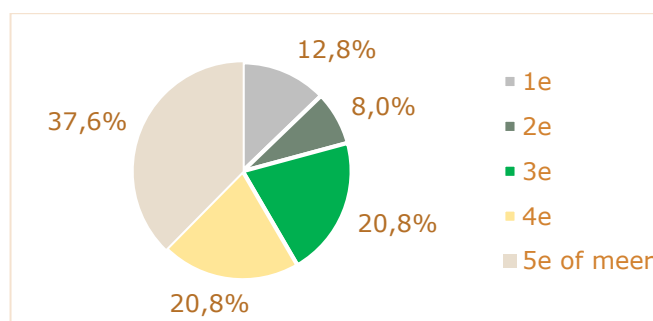

Basis: alle respondenten (n=486)

3.7 Achtergrondgegevens

Het beroep van kermisondernemer gaat vaak over van generatie op generatie. figuur 13 illustreert dit.

figuur 13 In de hoeveelste generatie oefent u dit beroep uit?

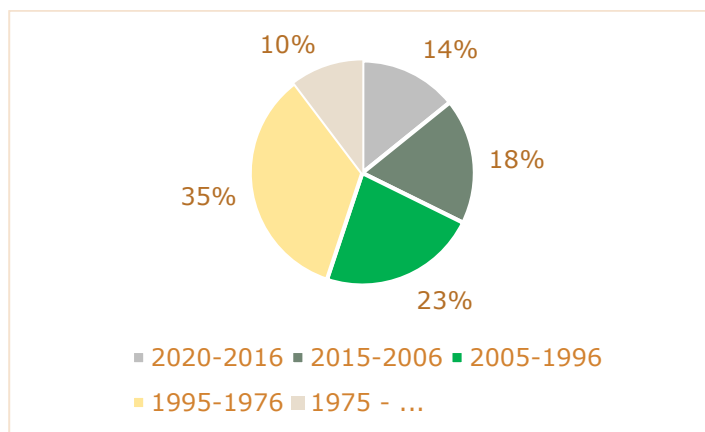

Bron: Basis: alle respondenten (n=486)

De ondernemers die hebben deelgenomen aan dit onderzoek is tot slot ook gevraagd is welk jaar zij hun onderneming zijn gestart. De uitkomsten van deze vraag zijn weergegeven in figuur 14.

figuur 14 In welk jaar is uw bedrijf gestart?

Basis: alle respondenten (n=486)

Figuur 14 laat zien dat 14% van de ondernemers in de afgelopen 5 jaar is gestart. 45% van de ondernemers is al 25 jaar actief.

